

Victimele torturii pot beneficia de asistență juridică gratuită din partea statului?

Sergiu Roșcovan,
or. Sângerei

Teoretic o persoană poate beneficia de asistență juridică gratuită din partea statului, dar, actualmente, nu este pus la punct mecanismul de acordare a asistenței juridice gratuite. De la 1 ianuarie 2012 persoanele care nu pot achita serviciile unui avocat, pot solicita asistență gratuită pe cauze civile.

Dacă aveți și alte întrebări de ordin juridic sunați la 22 09 96

Ce riscă un polițist care a reținut un minor mai mult de 36 de ore fără să anunțe părinții?

Ioana Pușderi,
mun. Chișinău

La reținerea unui minor, polițistul urma să informeze imediat procurorul și părinții minorului sau persoanele care înlocuiesc părinții (organul de tutelă și curatelă). Dacă polițistul a încălcat aceste prevederi, atunci el poate fi tras la răspundere. În acest mod, acțiunile polițistului care a reținut un minor mai mult de 24 ore, fără a anunța procurorul și părinții copilului, pot fi catalogate, în dependență de urmări și consecințe, drept „neglijență în serviciu”, infracțiune ce se pedepsește cu amendă sau închisoare până la 6 ani, în ambele cazuri cu interdicția de a ocupa anumite funcții pe un termen de până la 5 ani.

Persoanele aflate în custodia poliției au dreptul la un examen medical independent?

Nicolae Muntean,
or. Cantemir

Persoanele reținute de poliție au dreptul de să fie examinate de un medic independent, dar în practică acest lucru nu prea se întâmplă. Așa sau altfel, recomandările Comitetului pentru Prevenirea Torturii indică expres că statul trebuie să ofere reținuților și arestaților asistență medicală, inclusiv, asistența unui medic independent, adică a unui medic care nu este angajat al Comisariatului de poliție sau a penitenciarului.

LINIA VERDE

Pentru a semnaliza cazuri de tortură sau tratamente inumane, rudele sau prietenii deținuților pot suna la telefoanele de încredere ale Departamentului Instituțiilor Penitenciare din Republica Moldova:

63-69-68

sau

52-80-75

Apelurile sunt primite zilnic, 24 de ore din 24, cazurile fiind înregistrate într-un registru și propuse spre examinare și soluționare organelor abilitate.

Lilia ZAHARIA

Foto: simbol

Moldova a primit notă pentru acțiuni anti-tortură

Comitetul pentru prevenirea torturii și a tratamentelor sau pedepselor inumane sau degradante al Consiliului Europei (CPT) a publicat la 12 ianuarie 2012, un raport asupra vizitei sale din iunie 2011 în R. Moldova. Constatările și recomandările CPT au fost făcute publice ca urmare a solicitării Guvernului RM privind publicarea rapoartelor asupra vizitelor de documentare și a răspunsurilor Guvernului Moldovei în regim automat.

Potrivit raportului Comitetului, R. Moldova a înregistrat unele îmbunătățiri la capitolul prevenirea și combaterea torturii, însă, cu toate acestea fenomenul torturii și altor forme de maltratare rămâne a fi o problemă actuală.

Comitetul mai notează că o mare parte din deținuții intervievați au reclamat relele tratamente aplicate de către poliție în lunile premergătoare vizitei. În consecință, Comitetul recomandă autorităților naționale să continue implementarea cu fermitate a măsurilor anti-tortură și să consolideze mecanis-

mele de investigare a pretinselor rele tratamente.

Referitor la instituțiile penitenciare, Comitetul recomandă autorităților Moldovei să exercite o vigilență mai mare față de comportamentul personalului instituțiilor penitenciare în raport cu deținuții care au fost izolați pentru asigurarea siguranței personale. Presupoșele bătăi aplicate semenilor de către deținuții care aparțin unei ierarhii neformale instaurate în închisori constituie un alt subiect de îngrijorare și, prin urmare, Comitetul recomandă intensificarea eforturilor de contracarare a violenței și intimidărilor între deținuți.

Totodată, un număr de persoane interviuate, au comunicat despre lipsa independenței personalului medical din izoloarele de detenție preventivă în raport cu personalul poliției. În timpul întrevederilor cu delegația, o parte a personalului în cauză au exprimat timiditatea față de colegii lor polițiști, precum și față de pacienții lor, atunci când au fost transmise procurorului competent informații despre leziunile observate care sugerau că poate fi dovada violențelor aplicate de poliție. Prin urmare, în unele dosare penale examinate de membrii delegației, pro-

curorii competenți, au pus la îndoială, și pe bună dreptate, obiectivitatea rezultatelor medicale efectuate de către feldsheri. În acest context, Comitetul recomandă atribuirea personalului medical care activează în izoloarele de detenție preventivă în subordinea Ministerului Sănătății.

Comitetul recomandă autorităților naționale să continue implementarea cu fermitate a măsurilor anti-tortură și să consolideze mecanismele de investigare a pretinselor rele tratamente

CPT apreciază în general pozitive condițiile de detenție din cadrul Centrului de Plasament Temporal al Străinilor din Chișinău, însă recomandă autorităților Moldovei să continue cu determinare planul național de renovare a izoloarelor de detenție provizorie din cadrul comisariatelor de poliție.

Ca urmare a celor constatate, Comitetul mai recomandă Guvernului Republicii Moldova să amelioreze situația cu privire la prevenirea și combaterea fenomenului torturii. În special, s-a accentuat necesitatea concentrării eforturilor maxime pentru continuarea implementării planurilor de acți-

uni anti-tortură, asigurarea ca mesajul privind „impunitatea zero” față de relele tratamente este pe deplin înțeles de ofițerii de urmărire penală, ofițerii operativi și colaboratorii forțelor speciale de poliție. În partea ce ține de organizarea audierilor, acestea trebuie să fie efectuate, în linii generale, de către ofi-

țerii poliției, într-o sală special echipată cu tehnică de supraveghere audio și eventual înregistrare video. CPT recomandă R. Moldova să revizuiască Codul de Procedură Penală în vederea asigurării că persoanelor aflate în custodia poliției le sunt respectate drepturile lor, cum ar fi înregistrarea perioadei aflării acestora în detenție, accesul la un avocat și accesul la un medic independent (inclusiv posibilitatea de a fi examinat de un felcer sau medic al poliției). De asemenea, se necesită revizuirea modalității de funcționare a Secției de Combatere a Torturii a Procuraturii Generale, cum ar fi consolidarea capacităților angajaților, inclusiv cu asigurarea lor cu personal auxiliar.

S-a accentuat și necesitatea îmbunătățirii condițiilor de detenție a persoanelor în izoloarele de detenție preventivă, dar și în penitenciarele din R. Moldova, evitând supra-aglomerarea locurilor de detenție, deținerea minorilor separat de adulți. Totodată, CPT recomandă statului să asigure funcționarea eficientă a Mecanismului Național de Prevenire a Torturii prin alocarea resurselor financiare necesare pentru activitatea sa.

În partea ce ține de recomandările particulare, CPT solicită autorităților moldovenești să furnizeze, în termen de șase luni, un răspuns incluzând o prezentare completă a măsurilor realizate în vederea implementării acestora.

Rubrică susținută
de avocatul Vitalie Zamă

DICTIONAR JURIDIC

Toleranță zero – impune responsabilizare automată pentru încălcarea anumitor reguli, intenționând eliminarea comportamentului nedorit. Politicile respective interzic persoanelor cu funcții de răspundere să fie indulgente sau să schimbe sancțiunile apreciind circumstanțele după propria opinie. Sancțiunea pentru astfel de fapte trebuie să fie aplicată în conformitate cu gravitatea abaterii și circumstanțele în care acestea s-au produs.

Infracțiune gravă – se consideră faptele pentru care legea penală prevede o pedeapsă maximă cu închisoare pe un termen de până la 12 ani inclusiv.

Infracțiune mai puțin gravă – se consideră faptele pentru care legea penală prevede o pedeapsă maximă cu închisoare pe un termen de până la 5 ani inclusiv.

Infracțiune deosebit de gravă – se consideră infracțiunile săvârșite cu intenție pentru care legea penală prevede o pedeapsă maximă cu închisoare pe un termen ce depășește 12 ani.

Instigare la acțiune de tortură – acțiunea prin care o persoană o determină, cu intenție, pe o altă persoană să săvârșască o infracțiune de tortură, fiind o formă a participației penale.